

10 punkter för ökad trygghet och effektivare brottsbekämpning

2010-09-05

10 punkter för ökad trygghet och effektivare brottsbekämpning

Få saker beskär människors frihet som rädslan för att utsättas för brott. Att utsättas för brott innebär en kränkning av liv och egendom som utmanar några av de mest grundläggande värdena som det svenska samhället vilar på. I ett tryggt samhälle gäller svensk lag lika för alla i Sverige. Ett välfungerande rättsväsende utgör kärnan i såväl en fungerande demokrati som ett utvecklat välfärdssamhälle.

Vi vill ha ett samhälle där de som begår brott blir straffade och brottsoffer får upprättelse. Där brott inte lönar sig och där kriminella handlingar får konsekvenser. Där rättvisa straff utdöms så att brottsoffret får upprättelse, men också så att brottslingen ska kunna sona sitt brott och få möjlighet till en ny chans.

Under den gångna mandatperioden har alliansregeringen gjort den största satsningen någonsin på det svenska rättsväsendet. Ett av de tydligaste resultaten är att antalet poliser har ökat med över 3 000 och i dag finns det 20 000 poliser som arbetar synligt och i människors vardag för att öka tryggheten. Målet är att skapa ett tryggare Sverige för alla, oavsett vem man är eller var man bor. Det arbetet vill vi fortsätta under de kommande fyra åren.

Under nästa mandatperiod vill vi gå vidare med straffskärpningar för upprepad och återkommande brottslighet. Polisens och rättsväsendets arbete ska fortsatt effektiviseras och moderniseras. Fler brott ska förebyggas och fler brott som begås ska klaras upp och lagföras. Polisen behöver bli bättre på att använda modern teknik och IT-stöd i sitt arbete, dels för att bli effektivare, men också för att bekämpa den växande brottsligheten på Internet.

Uppdelningen av svensk polis i 21 länspolismyndigheter och en central förvaltningsmyndighet (Rikspolisstyrelsen) medför risk för samordningsproblem och dåligt resursutnyttjande. Alliansregeringen har därför tillsatt en parlamentarisk utredning om polisens framtida organisation. Vi vill förtydliga ansvarsfördelningen inom Polisen och förbättra metoderna att styra Polisen. Polisens förmåga att samverka med andra myndigheter, både statliga och kommunala, måste stärkas.

Inte minst i det unga Sverige finns en upplevelse av att samhällets vanligaste reaktion på brott är att ingenting händer. Vuxenvärlden upplevs frånvarande. I delar av Sverige finns därtill en känsla av att den starkes rätt tagit över lag och rätt. Denna utveckling är oacceptabel. Därför vill vi särskilt uppmärksamma kampen mot ungdomsbrottsligheten.

Ett stort problem i dag är att rättsväsendets myndigheter tar alldeles för lång tid på sig för att utreda brott där ungdomar är inblandade. Samhället har inte råd — varken ekonomiskt eller mänskligt — att vända bort blicken när det går snett i tillvaron för ungdomar. Kommunernas arbete med unga lagöverträdare behöver ges en fastare form. Genom att ställa krav på snabb handläggning hos domstolarna vill vi säkerställa att unga som begår brott får tidigare och tydligare reaktioner från samhället.

Alliansens valmanifest innehåller en tydlig inriktning för den politik vi vill se för en fortsatt förstärkning av brottsbekämpningen under nästa mandatperiod. **I 10 punkter utvecklar vi nu några av de viktigaste delarna i denna politik:**

1. Flera brott ska resultera i strängare straff

I dag begår ofta enskilda brottslingar flera brott innan de lagförs för sina handlingar. I straffmätningen ges då en så kallad straffrabatt, vilket i en del fall leder till att de enskilda brotten inte i tillräcklig utsträckning avspeglas i straffet. Det ska inte löna sig att begå fler brott. Därför finns det skäl att skärpa straffen om flera brott lagförs vid samma tillfälle. Detta för att sända tydliga signaler mot upprepade brottsliga handlingar och minska risken för straffrabatt vid straffmätningen.

2. Skärpta konsekvenser vid återfall i brott

Återfall i brott ska mötas av en skärpt reaktion avseende straffmätning och påföljd. Vi vill som ett led i detta också öppna för ett system med villkorligt fängelse. Villkorligt fängelse innebär att domstolen dömer till fängelse men att straffet villkoras under en prøvotid och att verkställigheten skjuts upp. Domstolen kan samtidigt mäta ut den strafftid som brottet förtjänar och förena straffet med någon form av tilläggssanktion.

Villkorligheten kan också knytas till att den dömda inte återfaller i brott och kan även avse att han eller hon fullgör en eventuell tilläggssanktion. Ett system med villkorligt fängelse förutsätter nya regler om hur återfall ska leda till en strängare påföljd.

3. Förstärkta resurser till hela rättkedjan

Fortsatta förstärkningar krävs av hela rättkedjan. Detta för att säkerställa kampen mot våld, brott och droger i hela Sverige. Inte minst behövs resurser för att hantera en ökad ärendetillströmning, bland annat till följd av att fler brott nu beivras. Därför tillförs rättsväsendet 1 miljard kronor per år från 2012, vilket innebär totalt 3 miljarder kronor för åren 2012-2014.

4. Sverige ska ha minst 20 000 poliser

Alliansregeringen har under mandatperioden gjort en särskild satsning på att öka antalet poliser i Sverige. Detta för att möjliggöra fler poliser i yttre tjänst och en ökad polisnärvaro i hela landet. Resultatet innebär att antalet poliser ökat med över 3 000 för att nu uppgå till 20 000. Så många poliser har Sverige aldrig tidigare haft. Vi vill under nästa mandatperiod slå vakt om antalet poliser i Sverige och om möjligt öka det ytterligare.

5. Snabbare utredning och handläggning för unga brottsoffer och brottslingar

Unga brottsoffer måste kunna räkna med snabb utredning och handläggning. Omvänt är det viktigt att unga brottslingar möts av snabbare och tydligare reaktioner från samhället. Polis och åklagare håller i dag inte alltid de tidsfrister som lagen uppställer för utredning av ungdomsbrott. Ekonomiska styrmedel ska därför prövas för att resursförstärkningar i första hand ska fördelas till dem som vidtar aktiva åtgärder för att hålla tidsfristerna och uppvisar goda resultat i detta avseende.

6. Förbättrad utslussning och uppföljning efter ungdomsvård

Insatserna för att unga brottslingar ska lämna kriminalitet behöver förbättras. Insatser under tiden på institution måste följas upp efter frigivningen och ansvaret för utslussningsarbetet blir mer tydligt. Stat och kommun måste gemensamt anstränga sig för att det stöd som krävs för detta ges. Vi vill göra en riktad satsning för att minska risken för att ungdomar på nytt faller in i en kriminell livsstil. Vi är övertygade om att detta är väl investerade pengar ur såväl ett samhällsekonomiskt som ett mänskligt perspektiv.

7. Utred Polisens övergripande organisation

Dagens uppdelning av polisen i 21 länspolismyndigheter och en central förvaltningsmyndighet medför risk för samordningsproblem och dåligt resursutnyttjande. En utredning av polisens organisation har därför tillsatts. Målet är att

under nästa mandatperiod ta ett bredare grepp om polisens organisation och nå en effektivare brottsbekämpning över hela landet.

8. Utveckla rättsväsendets IT-system

För att rättskedjan ska kunna arbeta effektivt är det viktigt med ett fungerande och väl utbyggt IT-system i hela rättskedjan. Vi vill därför fullfölja satsningen på ett bättre IT-stöd för rättsväsendet. Alliansen har avsatt 70 miljoner kronor på tre år för att förstärka rättsväsendets informationsförsörjning. Totalt uppgår satsningen till 210 miljoner kronor över tre år.

9. Uppmuntra kommuner att teckna samverkansavtal med polisen

Kommuner bör uppmuntras att i större utsträckning teckna samverkansavtal med polisen. Detta för att utforma ett fördjupat samarbetet mellan bland annat polis, skola och socialtjänst. Det finns idag cirka 187 avtal och det är angeläget att de blir fler. Genom ett närmare samarbete mellan till exempel polisen och socialtjänsten kan barn och ungdomar i farozonen upptäckas tidigare. Därmed ökar också möjligheten att förhindra att de hamnar snett i livet.

10. Förbättra samarbetet mellan Kriminalvården och kommunerna, landstingen samt arbetsförmedlingen

Att förebygga återfall i brott är en central uppgift för Kriminalvården. I dag återfaller fortfarande en alltför hög andel dömda i brottslighet efter frigivandet. Att förhindra återfall i brott är en stor vinst både för den enskilde individen och samhället i stort. Det är därför viktigt med ett utvecklat frivilligt samarbete mellan Kriminalvården och övriga aktörer.